

Handläggare: Lisbeth Westerlund
Telefon: 08-508 25 016

Till
Socialtjänstnämnden

Organisatorisk placering av Jobbtorg Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Socialtjänstnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Socialtjänstnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Eddie Friberg

Sammanfattning

För att skapa effektiva insatser i syfte att få människor i arbete istället för att de uppstår bidrag, behöver stadens arbetsmarknadsåtgärder utvecklas och samordnas så att stadens samlade resurser med inriktning mot arbetsmarknad utnyttjas på bästa sätt. Förvaltningen tillstyrker stadsledningskontorets förslag att Jobbtorg Stockholm, svenska för invandrare, rekryteringsprogrammet, samhällsinformation för flyktingar under introduktionsperioden samt övergripande samordningsansvar avseende flyktingmottagning förs till en gemensam organisation inom socialtjänstnämnden den 1 januari 2009. Därmed får nämnden hela det övergripande ansvaret för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor i staden. Förvaltningen tillstyrker även förslaget att stadsledningskontoret får uppdraget att utreda om även vuxenutbildningen och flyktingmottagning för nyanlända flyktingar ska föreslås överföras till socialtjänstnämnden.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har till socialtjänstnämnden för yttrande överlämnat tjänsteutlåtande från stadsledningskontoret om organisatorisk placering av Jobbtorg. Remisstiden går ut den 30 augusti 2008.

Ärendet har även remitterats till samtliga stadsdelsnämnder.

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom kansliavdelningen i samarbete med avdelningen för stadsövergripande sociala frågor.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande i sammanfattning

Den 2 januari 2008 startade Jobbtorg Stockholm sin verksamhet med syfte att förstärka stadens insatser för att arbetslösa bidragstagare, flyktingar/invandrare och ungdomar ska komma ut i arbete, och därmed minska stadens kostnader för försörjningsstöd. Jobbtorgen ska vara den gemensamma ingången till stadens samlade resurser för arbetsmarknadsinsatser. Jobbtorg Stockholm är under 2008 tillfälligt organisatoriskt placerat under kommunstyrelsen. En permanent organisatorisk placering ska ges från och med 2009.

Stadsledningskontoret anser att det finns goda förutsättningar att skapa effektiva insatser i syfte att få människor i arbete istället för bidrag genom att Jobbtorg Stockholm, svenska för invandrare, rekryteringsprogrammet, samhällsinformation för flyktingar under introduktionsperioden, övergripande samordningsansvar avseende flyktingmottagning samt övergripande ansvar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor förs till en gemensam organisation inom socialtjänstnämnden den 1 januari 2009. Stadsledningskontoret föreslår att revidering görs av reglementena för kommunstyrelsen, socialtjänstnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnder enligt bilaga.

För att skapa effektiva insatser i syfte att få människor i arbete istället för att de uppbär bidrag behöver stadens arbetsmarknadsåtgärder utvecklas och samordnas så att stadens samlade resurser med inriktning mot arbetsmarknad utnyttjas på bästa sätt. En sammanhållen organisation för arbetsmarknadsfrågor, flyktingmottagning, vuxenutbildning och SFI (svenska för invandrare) skapar tydlighet gentemot olika samverkansparter inom regionen och ger staden bättre möjlighet att agera som en stark aktör i det regionala utvecklingsarbetet. För att uppnå detta behöver inte verksamheterna inordnas i begreppet Jobbtorg utan en samorganisation kan ske på olika sätt.

Jobbtorgens målgrupper föreslås utökas till att även omfatta försörjningsstödstagare som under en tid uppburit försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet. Denna grupp ska överföras successivt till Jobbtorgen under 2009 efter en gemensam bedömning mellan Jobbtorg och stadsdelsnämnderna om vilken typ av arbetsmarknadsinsatser som kan vara relevant. Stadsledningskontoret föreslår att Jobbtorg Stockholm under 2009 ingår som samverkanspart i de planerade aktiviteterna riktade till personer med psykiskt och fysiskt funktionshinder som inte uppbär försörjningsstöd. Inför 2010 föreslås Jobbtorgen få i

uppdrag att kartlägga sin verksamhet i förhållande till andra aktörer som till exempel arbetsförmedlingen, och med utgångspunkt från de försöksverksamheter som då hunnit genomföras.

Vidare föreslår stadsledningskontoret att kommunstyrelsen ger stadsledningskontoret i uppdrag att utreda och utvärdera möjligheten att samordna vuxenutbildning tillsammans med föreslagen organisation. Stadsdelsnämndernas ansvar i övrigt för flyktingmottagning samt i det fallet eventuellt övertagande av de kommunövergripande verksamheterna som stadsbidragsgruppen och den organiserade kommunflytten föreslås utredas. Kommunstyrelsen föreslås ge stadsledningskontoret uppdraget att utreda om även övrig flyktingmottagning för nyanlända flyktingar ska föreslås flyttas till Jobbtorg Stockholm inom socialtjänstnämnden.

Förvaltningens synpunkter

Effektivisering av stadens arbetsmarknadsinsatser

För att skapa effektiva insatser i syfte att få människor i arbete istället för att de uppbär bidrag, behöver stadens arbetsmarknadsåtgärder utvecklas och samordnas så att stadens samlade resurser med inriktning mot arbetsmarknad utnyttjas på bästa sätt. Stadsledningskontoret menar att en sammanhållen organisation för arbetsmarknadsfrågor, flyktingmottagning, vuxenutbildning och SFI (svenska för invandrare) skapar tydlighet gentemot olika samverkansparter inom regionen.

Förvaltningen instämmer i stadsledningskontorets bedömning att staden behöver utveckla sina arbetsmarknadsåtgärder med inriktning mot en sammanhållen organisation. Det finns dock flera frågor att utreda vidare innan det är möjligt att ta ställning till hur en sådan organisation skulle kunna se ut vilket också stadsledningskontoret föreslår, framför allt vuxenutbildningen och flyktingmottagningen. Men det finns också frågor att utreda vad gäller förslaget till utökad målgrupp för jobbtorgen.

Jobbtorgens organisatoriska placering

Jobbtorg Stockholm föreslås överföras från kommunstyrelsen till socialtjänstnämnden den 1 januari 2009. Målgruppen föreslås successivt utökas under år 2009 till att även omfatta försörjningsstödstagare som under en tid uppburit försörjningsstöd av annat skäl än arbetslöshet.

Förvaltningen bedömer att en inplacering av jobbtorgsorganisationen i socialtjänstnämnden är den mest lämpliga organisatoriska lösningen vid tillskapandet av en gemensam arbetsmarknadsorganisation i staden eftersom nämnden redan har ett stadsövergripande ansvar för arbetsmarknadsfrågor och organiserar ett stort antal stadsövergripande verksamheter.

Utvidgning av målgruppen 2009

Förvaltningen anser att en utvidgning av jobbtorgens målgrupper är nödvändig om stadens mål att minska bidragsberoendet ska uppnås. Många försörjningsstödstagare, som trots högkonjunkturen inte har tagit sig ur bidragsberoendet, står allt längre från arbetsmarknaden på grund av bristande kunskaper i svenska språket, diffusa arbetshinder eller en mer komplex problematik än bara avsaknad av arbete.

Antalet personer i tillkommande målgrupper för Jobbtorg Stockholms verksamhet kan dock enligt förvaltningens bedömning sannolikt vara betydligt fler än vad som hittills framkommit. Det är angeläget att fortsatt utreda sammansättningen av den föreslagna utökade målgruppen för jobbtorgen för att skapa klarhet i jobbtorgens förutsättningar att kunna ta emot dessa personer. Det måste finnas tillräckliga resurser och erforderlig kompetens inom jobbtorgen för att arbeta med tillkommande målgrupper eftersom de bedöms som mer resurskrävande än nuvarande målgrupper.

Svenska för invandrare (SFI) och kommunal vuxenutbildning

Ansvar för svenska för invandrare (SFI) föreslås från den 1 januari 2009 överföras från utbildningsnämnden till socialtjänstnämnden.

SFI är avgörande för vägen till egen försörjning för många flyktingar och invandrare. Denna målgrupp är även en av jobbtorgens målgrupper. Förvaltningen anser att det är angeläget att SFI fortsätter att utvecklas i riktning mot att vara ett tydligt stöd för arbetslinjen. Det finns ingen motsättning i att ha en hög kvalitet i utbildningen och att vara ett tydligt stöd för arbetslinjen.

När det gäller ansvaret för SFI bedömer förvaltningen att det kan vara lämpligt att föra över åtminstone vissa delar till socialtjänstnämnden. Vissa delar skulle även fortsättningsvis kunna tillhöra utbildningsnämnden utifrån ett kompetensperspektiv.

En överföring till socialtjänstnämnden av den del av SFI-verksamheten som handlar om kartläggning och beslut om studievägar kan underlätta samordningen vid planeringen av aktiviteter för individen. Sannolikt skulle även samordningen vid kommande upphandlingar av insatser underlättas. Det skulle kunna skapas bättre förutsättningar för att kunna upphandla både SFI, arbetsintroduktion och praktik.

Det kan dock finnas organisatoriska och verksamhetsmässiga fördelar med att föra över hela SFI-verksamheten och inte dela den mellan två nämnder. Särskilt gäller detta förutsättningarna för verksamhetsutveckling.

Det finns dock vissa frågor som måste övervägas om själva utbildningsverksamheten överförs till socialtjänstnämnden. Det innebär att en ny stor yrkesgrupp med specifika kompetensutvecklingsbehov ska föras till nämndens ansvarsområde. Förvaltningen anser att om även utbildningsverksamheten ska överföras till socialtjänstnämnden måste även

resurser för administration, personalfrågor, kompetensutveckling för lärare etc. samtidigt överförs från utbildningsförvaltningen till socialtjänstförvaltningen.

Vuxenutbildningen består av vuxenutbildning (komvux), särvtvux, SFI och kvalificerad yrkesutbildning (KY). Målgruppen inom vuxenutbildningen är till en del densamma som för jobbtorgen. På motsvarande sätt som för SFI skulle sammantaget ett bättre resultat kunna uppnås genom att verksamheten organisatoriskt placeras närmare jobbtorgen och även upphandlingar av verksamheten skulle kunna effektiviseras. Förvaltningen delar stadsledningskontorets bedömning om att förutsättningarna för och konsekvenserna av att överföra ansvaret för kvarvarande delar av vuxenutbildningen från utbildningsnämnden behöver utredas närmare innan man tar ställning till en eventuell organisatorisk förändring.

Rekryteringsprogrammet

Rekryteringsprogrammet är en egenregiverksamhet inom utbildningsnämnden vars huvuduppgift är att slussa flyktingar ut i arbete via förberedande utbildningar (som också innehåller yrkessvenska/yrkesterminologi) och yrkeskurser med praktik. Verksamheten har idag en nära samverkan med näringslivet och har genom att tillhandahålla uppdragsutbildningar uppnått goda resultat. Ansvaret för rekryteringsprogrammet föreslås från den 1 januari 2009 överförs från utbildningsnämnden till socialtjänstnämnden.

Förvaltningen anser att överföring av rekryteringsprogrammet till socialtjänstnämnden är bra eftersom rekryteringsprogrammet utgör en väsentlig supportverksamhet till jobbtorgen.

Samhällsinformation för flyktingar

Ansvaret för samhällsinformation för flyktingar föreslås från den 1 januari 2009 överförs från utbildningsnämnden till socialtjänstnämnden.

Det är av yttersta vikt att introduktionen för nyanlända flyktingar innehåller en väl utvecklad samhällsinformation för att den enskilde snabbt ska förstå och bli delaktig i det samhälle man lever i. En god information kan medverka till att öka möjligheterna till ett snabbt inträde på arbetsmarknaden.

I dagsläget har stadsdelsnämnderna ansvaret samhällsinformation som en del av introduktionen för flyktingar. Den utförs på olika sätt och har något olika utformning och omfattning i olika stadsdelar.

I förordning (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande finns bestämmelser som anger att den statliga ersättningen är kopplad till att kommunen genomför ett program för utlänningens introduktion i samhället. Där anges att "ett introduktionsprogram för personer som har fyllt 16 år ska innehålla SFI, praktik i den utsträckning som är möjlig, orientering om svenska samhällsförhållanden och svenskt samhällsliv samt information om vardagslivet i en kommun och andra liknande förhållanden".

För närvarande pågår en förstudie/projekt via länsstyrelsen, Botkyrka kommun och Kommunförbundet Stockholms län (KSL) om samhällsinformationen och hur samordning skulle kunna ske mellan flera av länets kommuner och andra myndigheter. Flera kommuner deltar i styrgrupp och arbets/referensgrupper, däribland Stockholms stad. Förstudien har ett brett stöd bland kommunerna i länet.

I Malmö har under 2007 genomförts ett projekt med ett antal irakiska nyanlända flyktingar som erbjudits möjligheten till en fördjupad samhällsinformation som skett mer i dialogform än som enstaka informationstillfällen. Projektet har utvärderats av Lunds universitet och redovisar mycket goda resultat. Den använda metodiken implementeras nu i all samhällsinformation till nyanlända i Malmö.

Förvaltningen bedömer att en överföring av ansvaret för samhällsinformationen till socialtjänstnämnden kan vara positiv eftersom det kan ge bättre förutsättningar för en mer samordnad och likvärdig informationsinsats. En samordning i staden kan även underlätta om det längre fram blir aktuellt med viss samordning också mellan länets kommuner.

Samhällsinformationen är ett utvecklingsområde där det finns förbättringsmöjligheter både vad gäller innehåll och form. Det bör utfärdas riktlinjer för vilka moment som samhällsinformationen ska innehålla och hur omfattande den ska vara. Vidare bör de erfarenheter som gjorts i Malmöprojektet och i stadsdelsförvaltningarna tas tillvara i utformningen av den fortsatta verksamheten.

Övergripande ansvar för flyktingmottagande

Det övergripande samordningsansvaret för flyktingmottagning föreslås överföras från kommunstyrelsen till socialtjänstnämnden från den 1 januari 2009.

Förvaltningen anser att det är lämpligt att överföra det övergripande samordningsansvaret för flyktingmottagning till socialtjänstnämnden eftersom nämnden redan har ett stadsövergripande samordningsansvar för övriga verksamhetsmässigt närliggande verksamhetsområden.

Ändrade reglementen för kommunstyrelsen, socialtjänstnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna

Stadsledningskontoret föreslår i bilagor till sitt tjänsteutlåtande ändringar i berörda nämnders reglementen. Förvaltningen tillstyrker i huvudsak förslagen till ändringar.

Förvaltningen föreslår att föreslagna ändringar i reglementena görs från den 1 januari 2009, då behöver inga datum när föreslagna ändringar ska gälla införas i reglementena.

Förvaltningen föreslår följande utformning av 2 § 1, 2 och 3 st i reglemente för socialtjänstnämnden. Datumangivelser har tagits bort. Ett nytt stycke 3 har lagts till som nu utgör 4 §, något förkortat, som då kan utgå. Kursiverad text är tillägg och ändring av stadsledningskontorets förslag.

2 §

Socialtjänstnämnden ansvarar för kommunövergripande frågor rörande omsorg om fysiskt och psykiskt funktionshindrade, socialtjänstens barn- och ungdomsverksamhet, missbrukarfrågor, ekonomiskt bistånd, hemlöshetsfrågor, samordning av flyktingmottagning, samhällsinformation, yrkesutbildning *samt arbetsförberedande insatser* för flyktingar under introduktionstiden samt arbetsförberedande insatser till arbetslösa med behov av försörjningsstöd. Nämnden ansvarar även för samverkan med frivilligorganisationer på det sociala området där detta inte ankommer på äldrenämnd samt ansvarar för tillståndsgivning vid utskänkning av alkohol. Vidare svarar nämnden för kommunövergripande frågor rörande drog- och brottsprevention (Precens - Preventionscentrum Stockholm).

Socialtjänstnämnden är styrelse för och handhar därvid de uppgifter som enligt lag eller annan författning ankommer på kommuns styrelse för det offentliga skolväsendet för vuxna såvitt avser svenska för invandrare (sfi). Vidare ansvarar socialtjänstnämnden för verksamheten vid stadens jobbtorg från och med den 1 januari 2009.

Nämnden är stadens arbetslöshetsnämnd och svarar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor.

Ansvar för flyktingmottagande

Stadsledningskontoret föreslås få i uppdrag att utreda möjligheten att överföra ansvaret för övrig flyktingmottagning för nyanlända flyktingar från stadsdelsnämnderna till socialtjänstnämnden.

Förvaltningen anser att det är angeläget att stadens flyktingmottagande i likhet med SFI utvecklas mot att vara stöd för en tydlig arbetslinje. Ett omhändertagandeperspektiv undergräver den enskildes möjligheter att integreras i det svenska samhället och försörja sig själv. Istället bör man lyfta fram den enskildes utbildning och yrkeskunnande som resurser och ta tillvara dem.

Förvaltningen anser att det är tveksamt om ansvaret för nyanlända flyktingar ska överföras från stadsdelsnämnderna till socialtjänstnämnden. Erfarenheten från när man tidigare hade flyktingmottagningen organiserad i en stadsövergripande enhet, är att det fanns brister när det gällde incitamentet till en snabb och effektiv introduktion eftersom det inte var den egna verksamheten, utan stadsdelsnämnderna, som fick ta konsekvenserna om de enskilda individerna inte blev självförsörjande.

Organisation av arbetsmarknadsinsatserna inom socialtjänstförvaltningen

Överföring av jobbtorgen, SFI-verksamheten, rekryteringsprogrammet, samhällsinformation till flyktingar och övergripande samordningsansvar för flyktingmottagning ställer krav på en bra organisation inom socialtjänstförvaltningen för att uppnå förväntad utveckling med inriktning på en gemensam samordnad organisation för stadens arbetsmarknads-

insatser. Inom organisationen av arbetsmarknadsinsatser bör även inrymmas den befintliga stadsövergripande samordningen av stadens arbetsmarknadsinsatser och utförarenheten Stockholms arbetsmarknadstjänster (START) med Krami/Moa (som arbetar med personer som tidigare varit föremål för kriminalvård).

Stadsledningskontorets uppfattning är att samtliga verksamheter som föreslås överföras till socialtjänstnämnden ska organiseras inom Jobbtorg Stockholm. Förvaltningen anser att det är väl tidigt att redan nu fastslå organisationen. Alternativt bör det övervägas att organisera de olika verksamheterna i en avdelning för arbetsmarknadsinsatser, flyktingmottagande och integration med gemensam ledning där de olika enheterna jobbtorgen, SFI-verksamheten, rekryteringsprogrammet, samhällsinformation till flyktingar och START med Krami/Moa ingår.

I samband med ett eventuellt överförande av ansvar till socialtjänstnämnden enligt stadsledningskontorets förslag måste utredas vilka personalresurser som behöver överföras från stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden. Vidare måste klarläggas vilka övriga resurser som ska överföras, t.ex. vad gäller lokaler, schabloner för material och resurser för externa aktörers medverkan såsom tolkkostnader mm.

Det är också oerhört viktigt att socialtjänstnämnden tillförs erforderliga administrativa resurser för att kunna ansvara för de eventuellt tillkommande verksamheterna. En utökning av förvaltningens organisation i den omfattning som det handlar om kräver förstärkning av samtliga administrativa stödfunktioner.

Ungefärlig omfattning av personal i befintliga organisationer som berörs av förslaget

Jobbtorg Stockholm

Ca 140 tjänster varav 2 är centralt placerade.

Övergripande samordningsansvar för flyktingmottagning

1 tjänst

SFI-verksamheten

Sammantaget finns ca 100 tjänster inom utbildningsförvaltningen. Från och med den 1 juli 2008 har utbildningsnämnden avtal med ABF, Competens, Hermods, Lernia och Utbildningsborgen.

- Centralt finns för myndighetsutövning och pedagogiskt ledarskap en rektor och en biträdande rektor.
- För intagning, information, registrering, utskrift av betyg och intyg finns 7 assistenter.
- För kartläggning och testning inför kursstart finns 7 testpedagoger.
- För hjälp till sökande med särskilda behov finns en kurator och en studie- och yrkesvägledare. Dessutom upphandlas kuratorstjänster och hörselpedagogtjänster.

- För fakturering, IK-hantering (interkommunal ersättning) och närvaroregistrering och kontroll av faktureringsunderlag finns en handläggare.
- För kvalitetsredovisningar, svar på olika enkäter/remisser etc. från Skolverket och andra aktörer finns drygt en handläggare.
- För hantering och utveckling av datasystemen och kontakter med Statistiska centralbyrån (SCB) finns en halv handläggare.
- På Hornsgatan finns dessutom en administrativ sekreterare/intendent och en chef.

Det finns fyra kommunala skolor som har SFI vilka svarar för cirka 35 % av hela verksamheten. För närvarande är drygt 7 000 deltagare inskrivna vid ett och samma tillfälle och under ett år tas drygt 14 000 individer emot.

- De kommunala skolorna har 55 lärare, 4 rektorer, 5 biträdande rektorer, 3 - 4 utbildningsledare, 5 - 6 assistenter/kanslistor samt på ett par skolor del i intendent. Dessutom ska skolorna fr.o.m. hösten 2008 ha studie- och yrkesvägledare och det kan röra sig om en per skola dvs. 4 stycken.

Rekryteringsprogrammet

Det finns en chef som har 10 -15 medarbetare (coacher, administratörer, och samordnare).

Samhällsinformation för flyktingar

Det finns personal på varje stadsdel som är involverad i detta. Omfattningen varierar beroende på antalet flyktingar, som varierar över tid, samt flyktingens utbildningsnivå/ familjesituation.

Organisatoriskt kan en enhet inrättas inom en ny avdelning för arbetsmarknadsinsatser med uppdrag att säkerställa en likvärdig kvalitet vad avser innehåll och omfattning. Informationsverksamheten kan sedan utföras exempelvis på lokal nivå/lokala jobbtorg eller i samarbete med stadsdelsförvaltningarna.

Bilaga

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande om organisatorisk placering av Jobbtorg